

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการมีภารกิจหลักที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้เรียนอย่างทั่วถึง มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปที่สำคัญกับภารกิจหลักในการจัดการศึกษา เช่นกัน

จากสภาพบริบทด้านสังคมเศรษฐกิจการเมืองและอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงส่งผลให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนขนาดเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา) จึงทำให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น. 3) ก่อให้เกิดปัญหาความแตกต่างของคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำในโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็กในชนบทปัญหาการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง แม้กระทั่งการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา การบริหารและจัดการที่ขาดความรับผิดชอบต่อผู้เรียน มุ่งผลิตในเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ และผลิตกำลังคนไม่สนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศผู้สำเร็จการศึกษาขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลิตภาพของกำลังแรงงานภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, น. 3-4)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ที่ผ่านมามีคุณภาพการศึกษาอย่างไม่เป็นที่พอใจของสังคมเด็กวัยเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาไทย ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 6) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในกลุ่มสาระหลัก ปีการศึกษา 2552 – 2557 จำแนกตามระดับชั้นพบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกรายวิชามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ยกเว้นวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 และจากผลการสอบระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 ซึ่งสำนักทดสอบทางการศึกษาได้มีการปรับลดวิชาที่ใช้ในการทดสอบลงเหลือ 5 วิชาหลัก พบว่า ผลการทดสอบในทุกรายวิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบจากวิชาที่มีคะแนนต่ำสุด จากการจำแนกระดับค่าสถิติระดับประเทศ คือ วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.31 วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.59 คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 43.47 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.18 และวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.33 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2559) ซึ่งจะเห็นได้ว่า วิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำสุดต่อเนื่องมาโดยตลอด และจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) โดยสถาบันสอนภาษาระดับโลก (Education First) ที่ได้ทดสอบประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ใน 60 ประเทศทั่วโลก มาวางแผนประกอบในยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ จากผลการทดสอบดังกล่าวพบว่า ประเทศไทย มีคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษอยู่ในลำดับที่ 55 โดยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำสุดหรือกลุ่มที่แย่ที่สุด (www.manager.co.th. 2559)

หลังจากที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นหนึ่งในสมาชิกประเทศสู่การขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อปี พ.ศ. 2558 ความสำคัญของภาษาอังกฤษก็ยิ่งทวีความสำคัญขึ้น เนื่องจากภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นภาษากลางการสื่อสารและติดต่อธุรกิจการค้า การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ จากข้อมูลสถิติการมีงานทำพบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไม่สามารถหางานทำได้ครบ 100% และร้อยละของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำค่อนข้างสูง เกิดการแข่งขันโดยแรงงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น เกิดการแข่งขันกันทำหรือเกิดการนำแรงงานต่างชาติเข้ามาทดแทนแรงงานไทย สถาบันการศึกษาจึงต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ในขณะ เดียวกันก็ต้องเตรียมพร้อมด้านภาษาอังกฤษสำหรับใช้ในการสื่อสารและการทำงาน (เพ็ญประภา เจริญผล, 2555) และจากการ

สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนรู้อังกฤษของเด็กไทยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษน้อย ผู้เรียนไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และมีทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียนภาษาอังกฤษน้อย จึงทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้อังกฤษ (เสาวภาคย์ ศรีโยธา, 2555) และจากงานวิจัยการวิเคราะห์ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษและความต้องการของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังขาดความพร้อมหลายด้าน ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ขาดครูผู้สอนที่มีวุฒิความรู้ภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ ขาดความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและเทคนิคการสอนเตรียมการสอนและการสอน รวมไปถึงการวัดผลและประเมินผล การรับผิดชอบงานสอนและงานพิเศษหลายอย่าง และขาดความมั่นใจในการสอน ทำให้ไม่สามารถเตรียมความพร้อมได้อย่างเต็มที่ การสนับสนุนภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนและการสนับสนุนจากชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพได้ ในส่วนของความต้องการครูผู้สอนต้องการฝึกอบรมภาษาอังกฤษทั้งครู ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ศุภวิชญ์ ปามุทา, 2552)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้อังกฤษต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันเนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิดสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 1) โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่งในโลก และกลายเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษจนเกิดทักษะและความสามารถในระดับสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ซึ่งการเสริมสร้างสมรรถนะและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของคนไทย จัดเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศไทยในปัจจุบัน ในสภาวะที่ระดับความสามารถของคนไทยในด้านภาษาอังกฤษยังอยู่ระดับต่ำมากขณะที่ต้องเร่งพัฒนาประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

ของโลก และรองรับภาวะการค้าและการลงทุนการเชื่อมโยงประเทศและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง หรือภาษาที่ใช้ในการทำงานการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องเร่งดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว โดยเน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ประกอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 4 สาระ ประกอบด้วย สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และสาระที่ 4 ภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสารมีอัตราส่วนในการนำไปออกข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) มากที่สุด และเป็นสาระหลักในการเชื่อมโยงไปสู่สาระอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2559) ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำความรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะตามที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัด จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอบรบือ อำเภอกันทรวิชัย และอำเภอแกลง มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน 201 โรงเรียน แบ่งตามลักษณะของโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำแนกตามจำนวนนักเรียนประกอบด้วยโรงเรียน 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียน 281 คนขึ้นไป) จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-280 คนขึ้นไป) จำนวน 13 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนต่ำกว่า 120 คนลงมา) จำนวน 146 โรงเรียน โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 38 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2558) มีผลการทดสอบระดับชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 มีค่าเฉลี่ยจำแนก

ระดับค่าสถิติระดับเขตพื้นที่อยู่ที่ร้อยละ 35.39 ต่ำกว่าระดับประเทศ -4.92 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2559) ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 มีค่าเฉลี่ยจำแนกระดับค่าสถิติระดับเขตพื้นที่อยู่ที่ร้อยละ 26.85 ต่ำกว่าระดับประเทศ -3.77 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2559) ซึ่งจากผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษก็ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ สำหรับนักเรียนไทยที่มีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และจากการนิเทศการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารตามช่วงวัยที่เหมาะสมได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ ในปัญหาดังกล่าวจึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยยุทธศาสตร์ที่ 1 ได้กำหนดกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ โดยจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา เทียบเคียงสู่มาตรฐานสากลจุดเน้นด้านผู้เรียน คือ นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้กำหนดจุดเน้นไว้ดังนี้ 1) ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมสูง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 3-5 โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2-5 2) นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามมาตรฐานที่กำหนด โรงเรียนที่มีความพร้อมสูงร้อยละ 80 โรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางร้อยละ 50 โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย ร้อยละ 30 นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะผู้นำนักเรียนอาเซียนร้อยละ 100 ของจำนวนโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานสากล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2559) ซึ่งการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาน้อยให้เกิดประสิทธิภาพมีประสิทธิผลนั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมาโดยตลอดทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากปัจจัยการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดและไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาในขณะที่ความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ต่างมุ่งหวังถึงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดกับบุตรหลานของตน โดยเฉพาะในสังคมโลกปัจจุบัน

ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรอบด้าน เป็นโลกแห่งการแข่งขัน เป็นยุคแห่งการปฏิรูป โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เด็กไทยสามารถอยู่รอดได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และหนึ่งคุณลักษณะที่จะทำให้เด็กไทยสามารถดำรงตนในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้คือการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับนักเรียน โดยเฉพาะการสื่อสารในงานและอาชีพในอนาคต โดยต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับความพร้อมของแต่ละสถานศึกษารวมถึงกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งอีกด้วย ซึ่งโรงเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในชนบท หรือถิ่นทุรกันดาร ขาดปัจจัยในการอำนวยความสะดวกหรือส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้สถานศึกษาดังกล่าวมีความพร้อมน้อยในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานในด้านทักษะภาษาอังกฤษ ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้สืบเนื่องจากสภาพและปัจจัยการบริหารไม่เอื้อต่อการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพดี ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ไม่เสมอภาค ด้อยโอกาส ขาดความเท่าเทียม ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่ต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่มีความพร้อมสูงในการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ตระหนัก เห็นความสำคัญ มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งส่วนใหญ่จัดเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมน้อยในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ มีครูไม่ครบชั้น ไม่มีครูจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูไม่มีความถนัดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ขาดความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ ผู้ปกครองชุมชนขาดความพร้อมในการสนับสนุน (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2557) ผู้บริหารต้องบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพบนความขาดแคลนปัจจัยการบริหาร จะทำอย่างไรผู้บริหารสถานศึกษาจึงจะสามารถหาวิธีการหรือแบบแผนการบริหาร จัดการในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อยให้เกิดประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล มีคุณภาพทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับโรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางหรือมีความพร้อมสูงได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างโอกาสหรือกระจายโอกาสทางการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพไปสู่โรงเรียนในชนบทที่ยังด้อยโอกาส ขาดแคลนและห่างไกลความเจริญได้ โดยเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย และศึกษาผลการทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย ซึ่งคาดว่าจะทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อม

น้อยที่มีความเหมาะสม สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหาร จัดการสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น ๆ ในการให้การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาของตนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเมื่อได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความ เหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อยที่มีความเหมาะสมแล้วคาดว่าคุณภาพ การบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของสถานศึกษาจะสูงขึ้นกว่าเดิม นักเรียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อ ยอดในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและเพื่อการประกอบอาชีพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ใน โอกาสต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

1.2.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความ เหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เหมาะสมมีลักษณะอย่างไร

1.2.3 ผลการทดลองและผลการประเมินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีผลเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความ เหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.3.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีความเหมาะสม

1.3.3 เพื่อศึกษาผลการทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ด้านกระบวนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบหลัก คือ

- 2.1 องค์ประกอบหลักด้านผู้บริหาร
- 2.2 องค์ประกอบหลักด้านครูผู้สอน
- 2.3 องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 องค์ประกอบหลักด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้
- 2.5 องค์ประกอบหลักด้านสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้
- 2.6 องค์ประกอบหลักด้านหลักสูตร การนิเทศ การวัดผลและประเมินผล
- 2.7 องค์ประกอบหลักด้านเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือกับชุมชน
- 2.8 องค์ประกอบหลักด้านผู้เรียน

3. ขอบเขตด้านสถานที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย ใช้ระยะเวลา 3 เดือน คือระหว่างเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2559 และ มกราคม 2560

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาได้แก่

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 133 แห่ง จำนวน 133 คน

1.2 กลุ่มผู้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้าระดับชั้น จำนวน 14 คน

1.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน สำหรับจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นเนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้ศึกษาในระยะที่ 1

3. ขอบเขตด้านสถานที่

3.1 สถานที่สำรวจความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา (Survey)

โรงเรียนต้นสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.2 สถานที่จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ ตำบลโนนราษีอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.3 สถานที่จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อยใช้ระยะเวลา 3 เดือน คือ ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์- เมษายน 2560

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

1.1 คณะผู้ร่วมวิจัย จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

1.1.2 คณะครูโรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ จำนวน 9 คน

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน รวม 25 คน

1.2 คณะผู้ประเมินรูปแบบ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน

1.2.2 ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน

2 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการทดลองรูปแบบและผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 1 โครงการ ดังนี้

2.1 โครงการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบบูรณาการ ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย คือ

2.1.1 กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร (สนับสนุนองค์ประกอบหลักที่ 1 และ 2) โดยนำผู้บริหาร คณะครู ศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความพร้อมน้อยในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ จำนวน 2 โรงเรียน

2.1.2 กิจกรรมการบูรณาการหลักสูตร ชั้นเรียน ครู สื่อ เทคโนโลยี (สนับสนุนองค์ประกอบหลักที่ 3, 5, 6 และ 8) โดยส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อเสริม แอปพลิเคชันและเทคโนโลยีส่งเสริมการสอน มุ่งเน้นการฝึกทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้รับการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.1.3 กิจกรรมการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนอกห้องเรียน (สนับสนุนองค์ประกอบหลักที่ 3, 4, 5, 7 และ 8) โดยการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน จัดสภาพชั้นเรียนที่กระตุ้นการเรียนรู้ และส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเครือข่ายในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

5. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ทดลองใช้รูปแบบ คือ โรงเรียนบ้านโคกกลางบ่อหลุบ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

6. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาผลการทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย ใช้ระยะเวลา 4 เดือนคือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“รูปแบบ” หมายถึง หลักการ แนวคิด หรือองค์ประกอบ หรือตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่ได้สร้างหรือพัฒนาขึ้น เพื่อช่วยให้ตนเองหรือบุคคลอื่นเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

“การพัฒนาแบบการบริหารจัดการ” หมายถึง การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ หรือกรอบงานที่จะสร้างและพัฒนาแบบ โดยการจัดทำร่างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ การปรับปรุงรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบหลัก 43 องค์ประกอบย่อย ดังนี้คือ 1) องค์ประกอบหลักด้านผู้บริหาร 5 องค์ประกอบย่อย 2) องค์ประกอบหลักด้านครูผู้สอน 9 องค์ประกอบย่อย 3) องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนการสอน 6 องค์ประกอบย่อย 4) องค์ประกอบหลักด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบย่อย 5) องค์ประกอบหลักด้านสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ 6 องค์ประกอบย่อย 6) องค์ประกอบหลักด้านหลักสูตร การนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล 6 องค์ประกอบย่อย 7) องค์ประกอบหลักด้านเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือกับชุมชน 3 องค์ประกอบย่อย 8) องค์ประกอบหลักด้านผู้เรียน 3 องค์ประกอบย่อย

“การบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม” หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาของตนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบหลัก 43 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักด้านผู้บริหาร มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ
  - 1.1 การแสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
  - 1.2 การแสดงภาวะผู้นำด้านวิชาการที่เด่นชัด
  - 1.3 การบริหารจัดการที่ดีและเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
  - 1.4 การใช้ระบบคุณภาพในการปฏิบัติงาน คำนึงถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจในการปฏิบัติงาน
  - 1.5 การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. องค์ประกอบหลักด้านครูผู้สอน มี 9 องค์ประกอบ คือ
  - 2.1 ส่งเสริมเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ร่วมกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
  - 2.2 การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและให้บทวนคำศัพท์ก่อนเรียน
  - 2.3 การกระตุ้นให้นักเรียนปฏิสัมพันธ์ กล้าแสดงออก
  - 2.4 การสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานและเป็นกันเอง
  - 2.5 การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย
  - 2.6 มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญ รอบรู้ ตรงกับหลักสูตรที่สอน
  - 2.7 ความตระหนักในหน้าที่ เอาใจใส่และรับผิดชอบต่อการสอน
  - 2.8 การจัดการเรียนการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร
  - 2.9 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน
3. องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนการสอนมี 6 องค์ประกอบย่อย คือ
  - 3.1 การปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
  - 3.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน
  - 3.4 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษ
  - 3.5 การจัดสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

- 3.6 การจัดชั้นเรียนและจัดครูสอนในหลายรูปแบบ
4. องค์ประกอบหลักด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบ คือ
- 4.1 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน
  - 4.2 การจัดสภาพชั้นเรียนที่กระตุ้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
  - 4.3 การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด
  - 4.4 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
  - 4.5 การสร้างบรรยากาศในโรงเรียนเป็นภาษาอังกฤษ
5. องค์ประกอบหลักด้านสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบย่อย
- 5.1 การสำรวจและสนับสนุนการใช้สื่อ (ICT) และ (e-learning)
  - 5.2 การสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพียงพอกับความต้องการ
  - 5.3 การใช้หนังสือเรียนโดยเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน
  - 5.4 การใช้สื่อเสริมแอปพลิเคชันและเทคโนโลยีส่งเสริมการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้เรียน
  - 5.5 การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV, DLIT)
  - 5.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนรู้
6. องค์ประกอบหลักด้านหลักสูตร การนิเทศ การวัดผลและประเมินผลมี 6 องค์ประกอบย่อย คือ
- 6.1 การวิเคราะห์หลักสูตร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ
  - 6.2 การเสริมสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษให้เข้มข้นเน้นการฝึกทักษะทางภาษา เพื่อสื่อสาร
  - 6.3 การบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอน
  - 6.4 การจัดทำหลักสูตรใหม่ขึ้นมาโดยเฉพาะ มีความยืดหยุ่น สอดคล้องตามสถานการณ์และส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
  - 6.5 การส่งเสริมการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาภาษาอังกฤษ
  - 6.6 การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้
7. องค์ประกอบหลักด้านเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือกับชุมชน มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ

- 7.1 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเพื่อวางแผน แลกเปลี่ยนและใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- 7.2 การพัฒนาเครือข่ายการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- 7.3 การร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียน ผู้ปกครอง
- 8. องค์ประกอบหลักด้านผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ
  - 8.1 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีช่วยในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
  - 8.2 นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียน กระตือรือร้นที่จะโต้ตอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
  - 8.3 นักเรียนกล้าแสดงออกและฝึกฝนเพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างจริงจัง

“รูปแบบที่มีความเหมาะสม” หมายถึง แบบแผน วิธีการ ที่ได้สร้างและพัฒนาขึ้นจาก 8 องค์ประกอบหลัก 43 องค์ประกอบย่อย สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

“โรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย” หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือมีครูไม่ครบชั้นไม่มีครูจบเอกภาษาอังกฤษ หรือมีแต่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีอยู่ขาดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการชาติสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้ปกครองหรือชุมชนขาดความพร้อมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลได้

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย และได้กำหนดกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจากองค์ความรู้ในเรื่อง

การบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย ดังนี้

1.6.1 แนวคิดเรื่องการสนับสนุนของผู้บริหารในการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ของสำเนียง พรหมพวย (2547) ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนในด้านการพัฒนาการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล หนังสือเรียน เอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน

1.6.2 แนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของนางลักษณ์ เรือนทอง (2550) ซึ่งการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เน้นการเรียนการสอน การสอนที่มีวัตถุประสงค์ มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง

1.6.3 แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 4 กลยุทธ์ของวัฒนาพร ระวังทุกข์ (2550) คือ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความเสมอภาคในโอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบสื่อสาร กลยุทธ์ที่ 4 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน

1.6.4 แนวคิดเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของ ประเสริฐ จันแก้ว (2551) มี 7 รูปแบบ ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน รูปแบบการบูรณาการหลักสูตร รูปแบบความร่วมมือจากชุมชน รูปแบบการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพ รูปแบบโรงเรียนเครือข่าย รูปแบบการผสมผสานด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

1.6.5 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษของวุฒิยา พยัคฆ์มาก (2551) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Classroom Based Factors) มี 3 ด้าน คือ ด้านนักเรียนด้านครูและด้านโรงเรียน

1.6.6 แนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทยของ ชัยพร สุกุลพนารักษ์ (2552) ได้เสนอว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินผล การบริหารกิจกรรมนักเรียนการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษาและการบริหารงานทั่วไป

1.6.7 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2552) ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิสัยทัศน์ของผู้บริหารบรรยากาศสถานศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูความพึงพอใจในการทำงานของครูการได้รับการสนับสนุนทางการสอนของครูพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเจตคติต่อสถานศึกษาและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

1.6.8 แนวคิดเรื่องการบริหารโรงเรียนในโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการของ สุรศักดิ์ สว่างแสง (2552) พบว่าประสิทธิผลของโครงการเกิดจากการทำงานอย่างถูกวิธีตามแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารและภาวะผู้นำที่เด่นชัดของผู้บริหารโรงเรียน

1.6.9 แนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูในระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบนของ ลลิตา ภูทอง (2553) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้กันอยู่ปัจจุบันไม่ได้เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการสื่อสารการประเมินผลยังเป็นวิธีการหรือรูปแบบเดิม ๆ และความต้องการที่ครูต้องการมากที่สุด คือ การสนับสนุนด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.6.10 แนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพของทีวีวัลต์ ศรีดำรง (2554) มีแนวคิดว่าคุณลักษณะของโรงเรียนคุณภาพประกอบด้วย ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความมุ่งมั่นที่จะไปสู่ความสำเร็จการทำงานเป็นทีม การร่วมมือกันระหว่างบ้านโรงเรียนและผู้ปกครองผู้ปกครองและชุมชนยอมรับมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและครูมีความสามัคคีตระหนักในหน้าที่

1.6.11 แนวคิดเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศอาเซียนบวกสามกรณีประเทศมาเลเซียของ ทักษิ์ อุดมรัตน์ (2555) โดยมีนโยบาย การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษประกอบด้วยมุ่งเน้นภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการศึกษา ทุกระดับเน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มียุทธศาสตร์สำคัญ คือ การพัฒนาครูการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการพูดสื่อสารในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

1.6.12 แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครของ ชลาลัย อานามวัฒน์ (2556) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.6.13 แนวคิดเรื่องภาษาอังกฤษกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของ นพพร สโรบล (2556) ได้เสนอแนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยส่งเสริมครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้พัฒนาตนเองได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษและสนับสนุนครูเข้ารับการประชุมอบรมสัมมนาการดูงานทั้งในและต่างประเทศ มีการนิเทศภายในเป็นประจำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการแสวงหาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.6.14 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ของวิรัตน์ พงษ์มิตร (2556) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านหลักสูตร ด้านบรรยากาศ ด้านทรัพยากร และด้านนักเรียน

1.6.15 แนวคิดเรื่องโมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นิเวซีแลนด์ (2013) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเอง รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านการปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคนริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ e-learning พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จและพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ

1.6.16 แนวคิดเรื่องความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคามของ จุฑารัตน์ วงศ์อนันต์ (2557) พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน และน้อย 1 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน

1.6.17 แนวคิดเรื่องการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครของ ชูวีตมะ ขามทอง (2557) มีทั้งความเหมือนและความต่าง โดยความเหมือน มี 5 ข้อ ดังนี้ การวิเคราะห์หลักสูตรและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชนและมีความแตกต่าง 3 ข้อ ดังนี้การเตรียมบุคลากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.6.18 แนวคิดเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ของ พงศปณิต พรหมมา (2557) ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินการ 9 องค์ประกอบ คือ ผู้บริหารการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร และการสอนครูผู้สอนนโยบายวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนโครงสร้างการบริหารเครือข่ายทางการศึกษาการพัฒนาครูและบุคลากร

1.6.19 แนวคิดเรื่องการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชนของ พัชรัตน์ ทรธราภิรมย์โชค (2557) ผลการศึกษาด้านปัญหา/อุปสรรค คือ มีครูไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด ครูต้องรับภาระหนักสอนหลายระดับ หลายรายวิชา ส่วนปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และแนวทางพัฒนาที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ปัจจัยภายในประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนรู้อาคารสถานที่สื่อวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชนและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

1.6.20 แนวคิดเรื่องการบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (EISP) โรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง (วัดศรีรัตนาราม) ของพรทิพย์ เวชกามา (2557) ผลการศึกษาพบว่า จุดแข็งของการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาอังกฤษ ได้แก่ มีนโยบายชัดเจนโครงสร้างการบริหารงานเป็นระบบ ครูมีความรู้ความสามารถตรงกับหลักสูตรที่เปิดสอน มีสื่อหลากหลายพอเพียงกับความต้องการสถานที่ บรรยากาศเอื้ออำนวยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.6.21 แนวคิดเรื่องนโยบายปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวข้องกับการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2557) ซึ่งได้กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้านประกอบด้วย การใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลัก (CEFR) ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและนักเรียน

1.6.22 แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดปทุมธานีเขต 1 ของ Qin Jing (2558) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ดังนี้ การบริหารหลักสูตร การนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดและประเมินผลการเรียน

1.6.23 แนวคิดเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ของณัฐชญาณ์ รัตนสถาพรพงศ์ (2558) พบว่า แนวทางการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบไปด้วย 2 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารการศึกษา

2) ด้านการจัดการเรียนรู้และใช้กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น

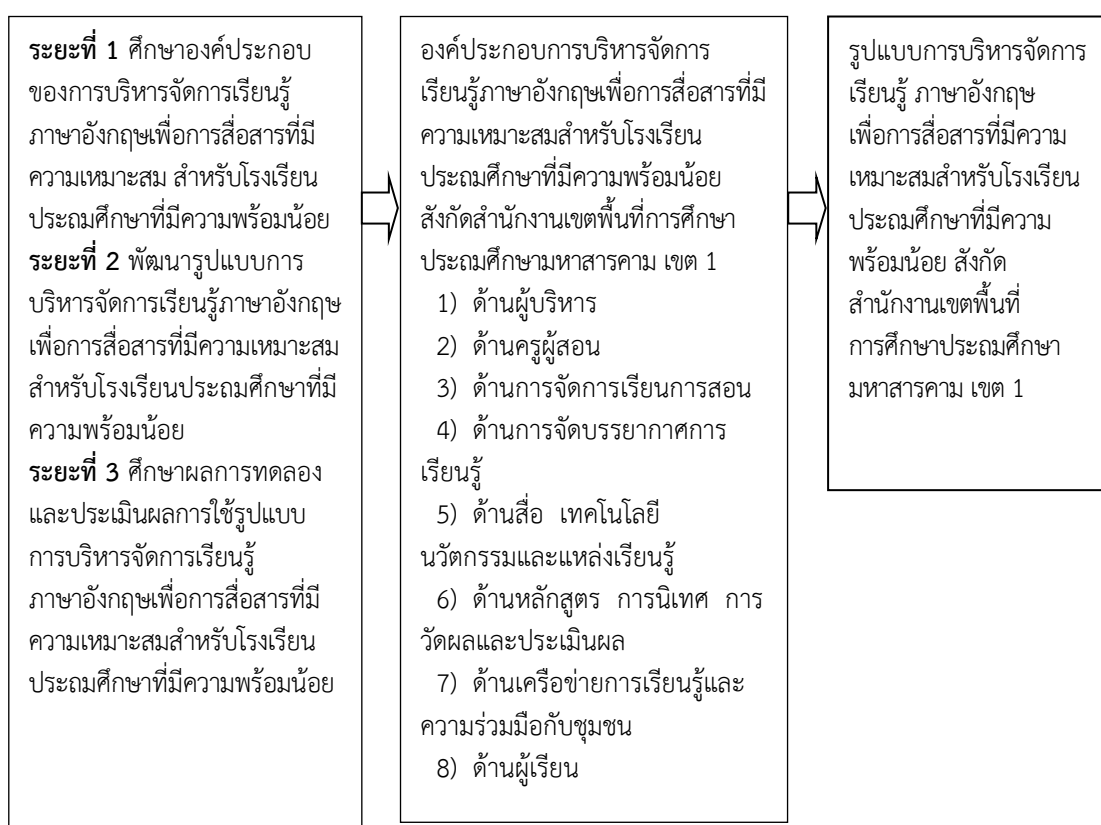
1.6.24 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง (2558) มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านตัวผู้เรียน 2) ด้านตัวครูผู้สอน 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านโรงเรียน และแนวทางในการพัฒนา การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ต้องเร่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญจัดอบรมให้ความรู้ แก่ครูผู้สอนบูรณาการโดยใช้ภาษาอังกฤษเข้าไปสอนในรายวิชาอื่น ๆ และผู้ปกครองควรให้การดูแล สนับสนุนด้านภาษาอังกฤษแก่บุตรหลานมากขึ้น

1.6.25 แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ของสมศรี สุ่มมาตย์ (2558) ประกอบด้วย การใช้หลักการมีส่วนร่วมหลักการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหลักการพึ่งตนเองหลักการพัฒนา เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ บริหารแบบองค์รวมพัฒนาสมรรถนะของผู้เกี่ยวข้องพัฒนาสมรรถนะครู ให้สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และศึกษาด้วยตนเองมีศูนย์การ เรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดชั้นเรียนและจัดครูสอนในหลาย รูปแบบ สอนแบบกัลยาณมิตรและเผยแพร่ผลงานจัดให้มีการประเมินคุณภาพนักเรียนโดยใช้กิจกรรม เครื่องมือและผู้ประเมินแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม นำผลมาปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอโดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เกี่ยวข้องทุกคนต้องตระหนักและเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษาที่แท้จริง

1.6.26 แนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ องค์กรคุณภาพ ของ ประเมษฐ์ โมลี (2559) มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านผู้บริหารประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ และนโยบายที่เน้นการเรียนรู้เป็นหลักใช้ระบบคุณภาพในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจ ใช้ความไว้วางใจในการสร้างเสริมบรรยากาศเป็นมิตร การจัดสภาพและ บรรยากาศการเรียนรู้ 2) ด้านครู ประกอบด้วยครู ต้องมีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้มีความสามารถในการ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านระบบบริหารจัดการ เชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเน้นการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยมีการ ปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน มีลักษณะที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามสถานการณ์ และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

1.6.27 แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (2559) มีนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการเวลาเรียน จัดการเรียนรู้โดยการทบทวนคำศัพท์ก่อนเรียน การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน การใช้สื่อเสริมแอปพลิเคชันและเทคโนโลยี การใช้หนังสือเรียน โดยเน้นทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน การสอนเสริมผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ จัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนและวัดผล ประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ สะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ทั้ง 27 แนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าวมาสังเคราะห์ และสามารถนำมาประกอบเป็นกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1 ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.7.1 ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อยที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น ๆ ในการให้การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาของตนให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อไป

1.7.2 ใช้เป็นแนวทางแก่หน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีความเหมาะสม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไปเป็นแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อไป

1.7.3 เมื่อได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมน้อยที่มีความเหมาะสมแล้วคาดว่าคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของสถานศึกษาจะสูงขึ้นกว่าเดิม นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม